

שמו כי הוא בכל משלה. הגם כי הוא מלוכש כטבע. וכפי מה שמבררין בימי המעשה יש לזה עליה בשבת קודש. והוא בחינת יוסף. קמה אלומתי וגם נצבה. ולא עוד שנותן קדושה גם לימי המעשה והוה רמו תשובתה אלומתיכם כי (בראשית לו, ו) שצריכין לבטל ימי המעשה אל השבת. וכמו כן השבטים עם יוסף הוא כלל הצריך לפרט ופרט הצריך לכלל. כי מקודם כתיב (שם) אנתנו מאלמים ביחד. ועל ידי זה קמה אלומתי. ואחר כך תשובתה אלומתיכם כי. ומה שכתבנו רמו מי כמוכה כאלים על הנהגת ימי המעשה יתפרש סיפא דקרא (שמות טו, יא) מי כמוכה נאדר בקודש על קדושת יום השבת כמו שכתוב בזהר הקדוש אמר²⁴ וכמקום אחר כבר כתבנו מזה²⁵:

ב"ה [תרי"ה]

והנה אנתנו מאלמים אלומים בתוך השדה (בראשית לו, ו). כבר כתבנו במקום אחר²⁶ כי הוא בירור הנצוצות קדושות שנתערבו והוא מה שנאמר במדרש²⁷ בינוטו וכניס בניו הצילו מיד עשו ולופיו. ועשו נקרא (שם מה, כו) איש שדה. ורמו במסורה²⁸ והנה אנתנו מאלמים. והנה אנתנו בקדש כי (במדב כ, טו) אצל מלך אדום. כי הנה עיקר המלאכות הם בשדה חרישה וזיעה קצירה בצירה דישיה. וזה הרמו (עוביה א, יח) בית עשו לקש. דכתיב (בראשית כו, כב) הידים ידי עשו. והקש הוא יד לאוכל שדשפע מתלכש בטבע וגשמיית. ובאמת כל זה היה אחר חטא הראשון כמו שכתוב (שם ג, יח) וקוץ ודודר חצמח כי את עשב השדה.

²² שבעות תרמי' דיה' בפסוק עשוי דבירי' פסח תרמי' דיה' במדרש או ישרי.
²³ ניטין טו ע"ב.
²⁴ זוהר ח"ג, ער ע"א-ע"ב.
²⁵ פסח תרמי' דיה' אותא כמסיד.
²⁶ תרמיה דיה' במדרש בעיקר.
²⁷ בר"ד פ"ד, א, עיין שנת הר"ל"א הערה 1.
²⁸ מסורה בראשית לו, 1.

שמו כל לבם וגפשמ והקב"ה רצה למלאות רצונם וכמו שהיה אחר כך בקבלת התורה ומצות ובנין בית המקדש ויהיה נגמר הכל בשלימות לימות המשיח במהרה בימינו אמן. ולכן הוצרך לגלגל סבת גלות מצרים כי על ידי יציאת מצרים היה הכנה לכל זה. כמו שתלה הקב"ה בתורה כמה מצות ביציאת מצרים. וכמו כן למען חזכור כי צאתך מארץ מצרים כל ימי חיך ויסיים²⁹. ולכן קפץ רוגזו כי³⁰ שיוכל להיות נגמר עצה עמוקה זו כמו שאמרנו ז"ל³¹ בפסוק (בראשית לו, יח) מעמק חברון. והנה מנחת שבת היא מעין עולם הבא³². והוא באמת זכר ליציאת מצרים שעל ידי יציאת מצרים זכינו לשבת שניתנה במרה³³ אחר יציאת מצרים. וזה הענין נוהג תמיד שמקודם צריכין להלחם במריבות ומחלוקות והוא בחינת ימי המעשה כמו שכתבנו במקום אחר³⁴ שהוא מלשון כפיה. וכן היה תהלוכות יעקב בחוץ לארץ. ועתה וישב יעקב (בראשית לו, א) רצה לישב בשלוח בחינת השבת כמו שכתבנו³⁵. ובאמת יוסף הוא בחינת השבת³⁶. והוה רמו זחלום מאלמים אלומים בתוך השדה. קמה אלומתי כי³⁷ ושמ³⁸. מאלמים מתרגמינן³⁹ מאסרין איסרין. וגם פירוש מאלמים מלשון אלם כמו שנאמר במדרש⁴⁰ קמה אלומתי משתיקיותא דאמא ע"ש לפי דרכו. ובדרך הנ"ל יתפרש על פי מה שכתבתי במקום אחר⁴¹ פירוש הגמרא בגיטין⁴² מי כמוכה באלים (שמות טו, יא). באלמים ששומע גרופו של הרשע ושותק. והוא הנהגתו יתברך את העולם מלוכש ומוסתר בדרך הטבע. ולכן הוא עבודת ימי המעשה בתוך השדה לברר מלכותו יתברך

¹⁴ פסוק יא ע"א; בר"ד פ"ד, יג.
¹⁵ ברכות נו ע"ב.
¹⁶ שבת פו ע"ב; מבילתא בשלח. ה ריה ויאמר.
¹⁷ תרומה תרניב דיה' במדרש עליה.
¹⁸ וישב חר"ל"א ר"ה וישב בחינת שבת.
¹⁹ זוהר ח"ב, רעו ע"ב.
²⁰ אנקלוס בראשית לו, 1.
²¹ י"נה קמה אלומתי ונס נצבה... א"ר אותא עתידיס אתם להעלים עלי זכרים לפני אבא לומר חיה רעה אנלחתי ונאן קאים ליה משתיקיותא דאימא (בר"ד פ"ד, ג ע"ש).

במדרש י' ביקש יעקב לישב בשלוח כי השטן מקטרג. קפץ עליו רוגזו של יוסף כו'. כתיב (תהלים כו, ו) אותה שאלתי כי שבתו בכית ה' כל ימי חיי. ובראי לואת הבקשה נתכוין המדרש כי כל ימי חי' לרבות גם בעולם הזה. כמו שיהיה לעתיד יום שכולו שבת³. ואז גבון יהיה הר בית ה' (ישעיה ב, ג) גם בעולם הזה. וכל האבות על זה

⁴ בר"ד נה, ת.
⁷ סנהדרין יט ע"ב.
⁸ תיקון כב, סו ע"ב.
⁹ אבות פ"ב מ"ה.
¹⁰ בר"ד פ"ד, א, עיין שנת הר"ל"א הערה 1.
¹¹ עיין פסחים ק"ג ע"ב; בבא מציעא מט ע"א.
¹² בר"ד פ"ד, ג, עיין שנת הר"ל"א הערה 3.
¹³ תמיד פ"ז מ"ד.

§